

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr.67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr.215/2001 și a Legii nr.393/2004 privind Statutul aleșilor locali cu modificările și completările ulterioare

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr.67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr.215/2001 și a Legii nr.393/2004 privind Statutul aleșilor locali cu modificările și completările ulterioare, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.b32 din 15.02.2011,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Legii nr.35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr.67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr.215/2001 și a Legii nr.393/2004 privind Statutul aleșilor locali, cu modificările și completările ulterioare, în sensul instituirii obligației cetățenilor de a participa la vot și al prevederii, sub sancțiune penală, a unor noi reguli privind utilizarea materialelor electorale în timpul campaniilor electorale.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.73 alin.(3) lit.a) și h) din Constituția României, republicată, iar în

aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Referitor la norma propusă la **pct.1** pentru art.4 alin.(4), referitoare la instituirea obligației cetățenilor de a participa la vot, precizăm că, art.36 din Constituție, republicată, consacră **dreptul de vot**, care, alături de dreptul de a fi ales, prevăzut de art.37 din Legea fundamentală, se înscrie în categoria drepturilor politice.

Sub acest aspect, menționăm că dreptul de vot, ca de altfel, toate celelalte drepturi politice recunoscute de legiuitorul constituant cetățenilor, este un drept subiectiv, fundamental al persoanei fizice și, ca orice drept subiectiv, el poate să fie exercitat sau să nu fie exercitat de către titular, această opțiune fiind de esența oricărui drept subiectiv.

Dacă s-ar reglementa obligația juridică a cetățenilor de a-și exercita acest drept, așa cum se propune prin proiect, ar însemna ca **dreptul de vot**, statuat prin normă constituțională, să fie „transformat”, **printr-o normă de nivel inferior Constituției**, într-o **obligație de vot**, încălcându-se astfel, principiul supremației Constituției consacrat de art.1 alin.(3) din Legea fundamentală, precum și principiul ierarhiei actelor normative. Ca atare, având în vedere că legiuitorul constituant nu a reglementat și obligația exercitării dreptului de vot, rezultă neconformitatea soluției legislative propuse cu prevederile și principiile Constituției. Precizăm că o eventuală reglementare în sensul propus prin proiect nu s-ar putea face decât prin revizuirea Constituției, caz în care ar urma ca obligația de a vota să fie prevăzută în capitolul privind „Îndatoririle fundamentale”.

Este necesară, de aceea, eliminarea din proiect a **pct.1 al articolului unic**.

3. În ceea ce privește norma propusă la **pct.2** pentru art.37 alin.(4), semnalăm că, din redactarea textului rezultă că regula, în cazul desfășurării campaniei electorale, este interzicerea oricărui material electoral. O astfel de soluție legislativă nu este însă, corelată cu alin.(1) al aceluiași articol, care consacră dreptul candidaților, partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale ca, în campania electorală, să-și exprime opiniile în mod liber și fără nicio discriminare, prin mitinguri, adunări, **utilizarea televiziunii, radioului, presei scrise, a mijloacelor electronice și a celorlalte mijloace de informare în masă**. Prin urmare, norma propusă pentru art.37 alin.(4) trebuie reformulată, în sensul instituirii, ca regulă, a permiterii utilizării materialelor electorale, prin prevederea expresă a

categoriilor de astfel de materiale care pot fi utilizate în campania electorală. O astfel de soluție legislativă ar fi, de altfel, corelată și cu dispozițiile art.29 alin.(5) din Legea nr.334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, republicată, potrivit cărora este considerat material de propagandă electorală orice material scris, audio sau video, care îndeplinește următoarele condiții:

- a) se referă la un candidat sau partid clar identificat;
- b) este utilizat în perioada campaniei electorale, stabilită potrivit legilor privitoare la organizarea alegerilor;
- c) are obiectiv electoral și se adresează publicului larg;
- d) depășește limitele activității jurnalistice de informare a publicului.

În ceea ce privește categoriile de materiale electorale care pot fi utilizate în campania electorală, semnalăm că din norma propusă pentru art.37 alin.(4) rezultă că sunt interzise materialele electorale constând în spoturi publicitare electorale difuzate la posturile de televiziune sau de radio. O astfel de soluție legislativă nu este corelată cu dispozițiile art.38, care stabilesc regulile privind acordarea timpilor de antenă. Este necesară, de aceea, reanalizarea listei categoriilor de materiale electorale permise a fi utilizate în cadrul campaniei electorale, astfel cum acestea sunt prevăzute în norma propusă pentru art.37 alin.(4).

Pe de altă parte, semnalăm că interzicerea oricăror alte categorii de materiale electorale decât cele avute în vedere de proiect impune și abrogarea sau, după caz, modificarea corespunzătoare a art.55 alin.(3), potrivit căruia nu constituie infracțiune promisiunea, oferirea sau darea de bunuri cu valoare simbolică, inscripționate cu însemnele unui partid, care pot fi, eventual, considerate materiale electorale.

4. Referitor la norma propusă la pct.2 pentru art.37 alin.(5), semnalăm că aceasta, prin instituirea unei infracțiuni, nu se încadrează tematic în obiectul de reglementare al art.37 și ar trebui prevăzută în cadrul Capitolului XIII - Contravenții și infracțiuni, eventual după art.55. Precizăm însă, că din redactarea normei de incriminare trebuie să rezulte cu claritate ce anume se înțelege prin noțiunea de „materiale electorale”, astfel încât să se poată realiza diferențierea necesară a infracțiunii constând în utilizarea altor materiale electorale decât cele permise de art.37 alin.(4), propus a fi introdus, de infracțiunea de corupere a alegătorilor prevăzută la art.55.

5. Ținând seama de observațiile formulate la pct.2 - 4 din aviz, propunem următoarele:

a) La **titlu**, sintagma „pentru modificarea și completarea Legii 35/2008”, trebuie redată sub forma „pentru completarea Legii nr.35/2008”, iar sintagma „cu modificările și completările ulterioare” trebuie eliminată.

b) În mod corelativ, **partea introductivă a articolului unic** trebuie reformulată, astfel:

„**Articol unic.** - Legea nr.35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr.67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr.215/2001 și a Legii nr.393/2004 privind Statutul aleșilor locali, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.196 din 13 martie 2008, cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează:”.

Totodată, propunem ca intervențiile legislative care urmează a fi avute în vedere să fie structurate în trei puncte subsumate articolului unic, cu următoarea parte dispozitivă:

„1. După alineatul (3) al articolului 37 se introduce un nou alineat, alin.(4), cu următorul cuprins:”.

„2. Alineatul (3) al articolului 55 se abrogă.” sau, după caz:

„2. Alineatul (3) al articolului 55 se modifică și va avea următorul cuprins:”.

„3. După articolul 55 se introduce un nou articol, art.55¹, cu următorul cuprins:”.

6. În situația în care proiectul va fi promovat, pentru asigurarea unei reglementări unitare, sugerăm să se analizeze dacă nu ar trebui ca prevederi referitoare la materialele electorale, similare celor avute în vedere prin prezentul proiect, să se regăsească și în Legea nr.67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, în Legea nr.370/2004 pentru alegerea Președintelui României, precum și în Legea nr.33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European.

PREȘEDINTE
dr. Dragoș ILIESC

București

Nr. 267/14.03.2011

Lege pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali

1 promulgată prin D. nr. 364/2008 M. Of. nr. 196/13 mar. 2008
Decret privind promulgarea Legii pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali

2 modificări prin O.U.G. nr. 66/2008 M. Of. nr. 409/30 mai 2008 *modifică art. 11 alin. (2) lit. e) și g)*
Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, precum și pentru modificarea Legii nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali

aprobată cu modificări prin L. nr. 50/2009 M. Of. nr. 190/26 mar. 2009

267

3 modificări prin O.U.G. nr. 97/2008 M. Of. nr. 630/29 aug. 2008

Ordonanță de urgență privind modificarea și completarea titlului I al Legii nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali

aprobată cu modificări și L. nr. 323/2009 M. Of. nr. 708/21 oct. 2009
completări prin

modifică art. 2 pct. 1, 6, 7, 9, 25, 26, 28, 30, 31 și 32, art. 3 alin. (3), art. 5 alin. (4), art. 8, art. 9 alin. (3), art. 10, art. 12 alin. (1) și (2), art. 13 alin. (1), art. 14 alin. (1) și (2), art. 15 alin. (1) lit. a), c) și f), art. 15 alin. (4), art. 16 alin. (1), (2), (5), (6), (7) și (10), art. 17 alin. (1) lit. e) și f), art. 17 alin. (2), art. 17 alin. (3) lit. c), art. 17 alin. (4), art. 18 alin. (2), (3), (5), (6) și (8), art. 19 alin. (1), (2), (7), (8), (9), (10) și (11), art. 20 lit. a), b), f), g) și j), art. 21 alin. (2), art. 22 alin. (1), art. 26 alin. (1), (6), (7), (8) și (9), art. 27 alin. (2) și (3), art. 29 alin. (6), (10) și (16), art. 30 alin. (4), art. 31 alin. (2) și (4), art. 32 alin. (1) și (2), art. 34 alin. (1) și (3), art. 35 alin. (6) și (8), art. 36 alin. (3) și (4), art. 39 alin. (1), (2) și (7), art. 40 alin. (3), art. 41 alin. (1) și (8), art. 42 alin. (3), (5), (17), (22) și (24), art. 45 alin. (15), (16), (22), art. 46 alin. (2), art. 46 alin. (3), (5) și (6), art. 47 alin. (2), (4) și (5), art. 48 alin. (3), (6) și (7), art. 48 alin. (16), art. 49 alin. (2), art. 50 lit. g) și h), art. 51 alin. (1), art. 51 alin. (2) lit. a), d) și e), art. 67 alin. (2), art. 68, art. 69, art. 71 alin. (2), art. 73 alin. (6);

introduce pct. 6_1 la art. 2, alin. (3) la art. 7, art. 9_1, art. 13_1 - 13_3, alin. (11) și (12) la art. 16, alin. (9) și (10) la art. 18, art. 19_1, art. 26_1, alin. (7_1) la art. 29, art. 29_1, alin. (1_1) la art. 30, art. 30_1, alin. (5) - (7) la art. 31, alin. (2_1) și (2_2) la art. 32, alin. (8_1) la art. 35, alin. (3_1) și (3_2) la art. 36, art. 38_1 și 38_2, alin. (22_1) - (22_3) la art. 42, art. 42_1, alin. (23) și (24) la art. 45, , alin. (2_1) la art. 46, alin. (3_1) la art. 46, alin. (12_1) la art. 48, alin. (2_1) și (2_2) la art. 49, lit. a_1) - a_4) la art. 50, lit. h_1) - h_4) la art. 50, lit. m_1) și m_2) la art. 50, lit. r) la art. 50, lit. f) și g) la art. 51 alin. (2), alin. (3) la art. 70, art. 71_1, alin. (2) la art. 72, alin. (2_1) la art. 73, alin. (4_1) la art. 73;
abrogă art. 2 pct. 3, art. 15 alin. (5), art. 17 alin. (3) lit. f), art. 26 alin. (10), art. 30 alin. (6), art. 41 alin. (3), art. 42 alin. (13), art. 47 alin. (1), art. 66

4 modificări prin L. nr. 50/2009 M. Of. nr. 190/26 mar. 2009

Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2008 pentru modificarea și completarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 334/2006 privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale, precum și pentru modificarea Legii nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali

aprobă O.U.G. nr. 66/2008

- 5 modificări prin L. nr. 323/2009 M. Of. nr. 708/21 oct. 2009 *aprobă cu modificări și completări O.U.G. nr. 97/2008 și modifică art. 2 pct. 34, art. 29 alin. (16) și art. 48 alin. (17)*
- Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 97/2008 privind modificarea și completarea titlului I al Legii nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali
- 6 modificări prin D.C.C. nr. 503/2010 M. Of. nr. 353/28 mai 2010 *suspendă pentru o perioadă de 45 de zile prevederile art. 48 alin. (17) (termenul se împlinește la data de 12 iulie 2010) după care operează prevederile art. 147 alin. (1) din Constituție*
- Decizia nr. 503 din 20 aprilie 2010 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 29 alin. (5), art. 30 și ale art. 48 alin. (17) din Legea nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali
- 7 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 503/2010 M. Of. nr. 353/28 mai 2010 *art. 48 alin. (17)*
- Decizia nr. 503 din 20 aprilie 2010 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 29 alin. (5), art. 30 și ale art. 48 alin. (17) din Legea nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali